

Doxo

Esey

“Am Eskri Jandan” fal Paul Graham

Mesi 3, Nyan 2021

Mi xidu na eskri yon ordinari lexi ji jandan jumle.

Denpul eskri sen maxmo asan na doxo, ji folki banto sen maxmo asan na doxo, doxoyen maxmo amiku intreaksyon ton to. Folki ete min yongu energi kos yusu eskrili estilo, ete xa hare max restado to tas yusu idey.

Ji ete xa maxmo lungo doxo. Energi de maxori doxoyen filya na daifucu xafe na doxo bage of makale or esey. Eger doxoli motsu sen kufimo xosu, max te duregi finfe fini.

Hay Italili yam hu ren namegi da *saltimbocca*, hu da mena “tyao cel in munte”. Misu cele, denwatu hu mi eskri, abil na name *saltintesta*: idey tyao cel in yusu kapi ji yu eskaso xorjui lexi hu da le plasi oto cel denloka.

To sen godo na onxala ki he banwatu eskri ger abil na sen solli idey. Ible, yu no hatavole dento. Mas tas maxori eskriyen, fe maxori mara, dento sen cele. Kungan intre

maxori eskri ji solli idey no bepulgi
poemaya.

Maxpul, na eskri jandan sen maxmo lutufpul. Denwatu hu yu eskri fe dekorapul maner cel na inxo insan, yu kosa ki ete maxpul ergo sol celki yu abil na kwasisen estilopul. To sen sim kom na pospel lungo fustanli koda fe yusu ruke hu yusu doxoyen musi na porta da.

Ji am memori, eger yu eskri in Englisa, ki multi te of yusu doxoyen xa no sen aselli Englisayen. Ible, etesu aham fe idey sen maxmo suprali kom etesu aham in Englisa. Fe folo, yu no abil na jadin ki na eskri tem

katina tema mena ki yu abil na yongu
katina lexi.

Mimbay, dekorapul eskri no sol sangu idey.
Pia, to abil na sangu otosu poshay.
Denseba, ban insan denpul dueskri, cel na
sangu fato ki ete hare nilto na loga. Fe
kompara, na jandan eskri senyi yu
durepulmo cipenkal. Eger yu loga nilto
jandan, to xa sen mimbay tas moyte, fe
inkludi tas yu.

Jandan eskri pia maxmo bon dudure. Insan
hu da doxo yusu eskrixey fe xaya xa sen fe
banmo sama halu kom insan of alo dexa hu
da doxo to nundin. Kultura ji basa xa le
alocu. Yu no sen burfahuri eger dento sen

muhim tas yu, samamaner hu to no sen burfahuri, ki moksayyen kostrui kursi cel na sen dureabil.

Sipul, dureabilya no sen sol xigoli sifa de kursi, or de eskri. To sen ixara ki yu le ergo bon.

Mas fe hataya ki moy hinto sen real fayda of na eskri jandan, nilto of oto sen seba feki mi fale to. Cuyo seba feki mi dueskri jandan sen ki na nenjandan eskri cufam mi. Denwatu hu mi eskri jumle hu da kwaisen godomo fukuza, or hu da yongu behajakalmo eskolyapul lexi, to no kwaisen dekorapul tas mi. To kwaisen maharakal.

Mimbay, hay mara hu denwatu ren vole na yongu fukuza jumle or dekorapul lexi cel efeto. Mas ren ingay na nilwatu fale to nyatukal.

Alo seba feki misu eskri fe fini sen jandan sen to hu denmaner mi fale to. Mi velosi eskri unyum xoreskrixey, ji jaxali, mi yongu plu din na penci to, fe na xidu na kosa ki moyto am sen precisomo sahi. Multi to of hin dupenci sen na awjeti, ji dento kosa ki jandan eskri sencu hata maxmo jandan.

Fabula fal Esopo

Utara-vento ji Sola

Utara-vento ji Sola debate ku kete sen maxmo bala, denwatu hu daoyen preata koberido in termopol kapa. Ete sohovada ki dente hu da unyum kosa ki daoyen ofplasi sesu kapa ingay na beganci na sen maxmo bala kom alo te. Denwatu, Utara-vento vento yon sesu total balaya, mas folki te max vento, daoyen maxmo tange koberi se yon kapa; ji fe fini, Utara-vento esto na xidu. Denwatu, Sola termopol xorbrila, ji fori, daoyen ofplasi sesu kapa; ji fe folo,

Utara-vento bexucyo na etiraf ki Sola sen
maxim bala te of dua te.

Singa ji Maux

Ban mara, denwatu hu singa somno, lil maux xoru na pawbu cel super ji infer per te. Nerkali, hinto jagegi singa, hu da plasi sesu dayday peda per te, ji da buka sesu day jabare cel na nigalu te. Lil maux dayloga, “Mafu, gao wangu. Am awmafu mi hin mara, mi xa nilwatu wanji to! Ible, mi abil na rugibe lutuf ban nerkali din.” Singa denmo multi begude idey feki maux ger abil na sahay te, ki fe folo, te lifti sesu peda ji te izin tas maux na idi. Banwatu fe xaya,

singa bebujo in bujotul, ji xikaryen, hu da vole na porta singa jiwane cel wangu, binde hinte tas drevo, durki denete idi na xerca wagon cel na porta singa. Den preciso momento, lil maux folpasa fe xanse, ji fe na oko hazuni burxanse de singa, dente nercu cel hinte, ji nerxali, maux awyao kordo hu da binde wangu de hewan. Lil maux loga, “Kam mi le no sahiloga?”

Lil doste abil, fe fini, na sen daybon doste.

Rubahe ji Kraw

Banwatu, rubahe oko kraw na awfley har bage fe jubin in sesu conce ji na esto per xube de drevo. Rubahe loga, “Dento sen tas

mi.” Te anda cel peda de drevo, ji te dayloga, “Bonnuru, senyor kraw, yu okocu daydenmo bon nundin: yusu yumaw sen daydenmo brilapul; yusu oko sen daydenmo luminpul. Mi sen yakin ki yusu voka xankakal ultrapasa dento de plu alo piu, sama kom yusu figura. Am izin tas mi na ore sol un lala fal yu, celki mi am salom yu denpul kom wangu de piu.” Kraw lifti sesu kali, ji te xoru na krawsa fol sesu otimaya, mas fe momento hu fe da te buka sesu munte, bage fe jubin sokutu cel geo, sol celki rubahe awbujo to. Te loga, “Hinto sen kufi. Hinto le sen moyto hu mi vole da. Por yusu jubin, mi xa gibe tas yu nasiha cel xaya: am no xinloy tamalukuyen.”

Kargux ji Kroa

Plu kargux denmo multi bebohay plu alo hewan, ki fe folo denete no jixi ku na idi cel keloka. Fori xaki ete oko un solo hewan na nercu cel ete, ete awpawbu. Ban din, ete oko yesen umalari hu da daypawbu fe jowey, ji fe real paniko, moy kargux awajela cel ner hosu, kararpul na garaku fe tayti fe na jiwa in denmo fobipul dujotay. Mas preciso momento feki ete nercu cel byen de hosu, kroalari, fobido fe turno fal nercu de kargux, awajela ji tyao cel in sui. Un te of kargux loga, “Sati, imisu halulari no sen denmo bur kom to kwasisen: moywatu hay bante in maxmo bur halulari kom yu.”

Baru ji Dua Daoyen

Dua insan tongo dao pas drevogeo denwatu hu baru abruto precu in etesu dao. Un te of daoyen velosi supraidi cel drevo, ji te sangu se intre xube. Alo te oko ki te xa beatake. Fe folo, te infrajeti se cel geo. Baru ata cel te, ji dente plasi sesu nasa ner fe tesu ore, ji te nasa insan fe totalya. Mas fe fini, baru restagi te, koski nil baru yam mor maso.

Jaxali, alo daoyen infraidi of drevo ji, fe na haha, te swal tas sesu doste ku baru le lilloga keto tas tesu ore. Tonyen jawabu, "Te le gibe tas mi hin nasiha: Am nilwatu

xinloy doste hu da awrestagi yu denwatu
hu hatari nercu."

Hikaye fe Peari

Dahabu-tofa ji Tiga Baru

Banwatu, tiga baru ogar in lil baytu in drevogeo. Ete sen Baru Papa, Baru Mama, ji Baru Bebe.

Baru Mama fale yamxey cel sobayam. Te plasi to per dayday dyex, per mididay dyex, ji per daylil dyex. Mas yamxey sen godomo termopul. Kos to, baru awidi cel na sampo durki to bardicu.

Lil femnini hu da name Dahabu-tofa sampo pas drevogeo. Denwatu hu te ewreka baytu de tiga baru, te nasa yamxey, ji te inidi.

Unyum, te xidu na yam of dayday dyex, mas to sen godomo termopul! Jaxali, te xidu na yam of mididay dyex, mas to sen godomo bardipul! Jaxali, te xidu na yam of daylil dyex. To sen perfeto; kos to, te awyam moykwanti to!

Denwatu hu te fini, Dahabu-tofa hisicu yampul. Fe folo, te karar na side. Unyum, te side per dayday kursi de Baru Papa, mas to sen godomo gao! Jaxali, te side per mididay kursi de Baru Mama, mas to sen godomo pahna! Jaxali, te side per daylil kursi de Baru Bebe. To sen perfeto! Mas Dahabu-tofa sen godomo wazenpul, ji kursi kasiru!

Dahabu-tofa supraidi cel somnodom de baru. Unyum, te leta per dayday bistar de Baru Papa, mas to sen godomo sahte! Jaxali, te leta per mididay bistar de Baru Mama, mas to sen godomo narem! Jaxali, te leta per daylil bistar de Baru Bebe. To sen perfeto. Dahabu-tofa jale xorsomno denwatu hu baru ruata ji ete sidecu cel na yam.

Baru Papa dayloga, "Bante le yam bankwanti to of misu yamxey!"

Baru Mama dayloga, "Bante le yam bankwanti to of misu yamxey!"

Baru Bebe dayloga, "Bante le yam misu yamxey. Ji te le awyam moykwanti to!"

Baru Papa idi na sidecu per sesu dayday kursi.

Baru Papa dayloga, "Bante le side per misu kursi!"

Baru Mama dayloga, "Bante le side per misu kursi!"

Baru Bebe dayloga, "Bante le side per misu kursi. Ji te le kasiru to!"

Tiga baru supraidi cel somnodom.

Baru Papa dayloga, "Bante le somno per misu bistar!"

Baru Mama dayloga, "Bante le somno per misu bistar!"

Baru Bebe dayloga, "Bante le somno per misu bistar. Ji te haji sen hinloka!"

Denwatu hu Dahabu-tofa jagecu ji oko tiga
baru, te multi xorfobi; kos to, te pawbu
total watu durki te ruidi cel sesu ogar, ji te
nilwatu ruata!

Alo Folklorli Hikaye

Kastilo Cucurumbel

Hinto sen Kastilo Cucurumbel.

Hinto sen yawxe hu da buka dwer de
Kastilo Cucurumbel.

Hinto sen kordo hu da binde yawxe hu da
buka dwer de Kastilo Cucurumbel.

Hinte sen maux hu da le nage kordo hu da
binde yawxe hu da buka dwer de Kastilo
Cucurumbel.

Hinte sen myaw hu da le yam maux hu da
le nage kordo hu da binde yawxe hu da
buka dwer de Kastilo Cucurumbel.

Hinte sen bwaw hu da le yao myaw hu da
le yam maux hu da le nage kordo hu da
binde yawxe hu da buka dwer de Kastilo
Cucurumbel.

Hinto sen gumbo hu da le darbe bwaw hu
da le yao myaw hu da le yam maux hu da
le nage kordo hu da binde yawxe hu da
buka dwer de Kastilo Cucurumbel.

Hinto sen atex hu da le yake gumbo hu da
le darbe bwaw hu da le yao myaw hu da le
yam maux hu da le nage kordo hu da binde

yawxe hu da buka dwer de Kastilo Cucurumbel.

Hinto sen sui hu da le esto atex hu da le yake gumbo hu da le darbe bwaw hu da le yao myaw hu da le yam maux hu da le nage kordo hu da binde yawxe hu da buka dwer de Kastilo Cucurumbel.

Hinte sen femmumu hu da le glu sui hu da le esto atex hu da le yake gumbo hu da le darbe bwaw hu da le yao myaw hu da le yam maux hu da le nage kordo hu da binde yawxe hu da buka dwer de Kastilo Cucurumbel.

Hinto sen milko hu da le ofata femmumu hu da le glu sui hu da le esto atex hu da le

yake gumbo hu da le darbe bwaw hu da le
yao myaw hu da le yam maux hu da le
nage kordo hu da binde yawxe hu da buka
dwer de Kastilo Cucurumbel.

Ji hinte sen nini hu da le glu milko hu da le
ofata femmumu hu da le glu sui hu da le
esto atex hu da le yake gumbo hu da le
darbe bwaw hu da le yao myaw hu da le
yam maux hu da le nage kordo hu da binde
yawxe hu da buka dwer de Kastilo
Cucurumbel.

Globatotal Deklaradoku tem Insanli Haki

Lefelexi

Fe folo ki swikara fe benjili sungen ji fe egal
ji awcudunenible haki de moy membro de
insanli famil sen basi de huruya, adilya ji
xanti in globa,

Fe folo ki posjui ji posjacigi fe insanli haki le
resulta daybawlupul fale hu da bala cufam
yoxin de insanlari, ji fe folo ki realcu de
globa hu in da insan xa hoxhare huruya fe
vyata ji fe imanu ji pia huruya of fobi ji of

haja le begongaw denpul kom maxim gao
cele de ordinari insan,

Fe folo ki to sen daymuhim, eger insan am
no bemusigi, denpul kom finili seleti, na
panlan anti bawlukrasi ji infragi, ki insanli
haki am begardi yon lega,

Fe folo ki to sen daymuhim, na frongi
evolugi fe dostefil gwanxi intre nasyon,

Fe folo ki demo de Uncudo Nasyonlari le
rideklara in reguladoku sesu bala imanu fe
basili insanli haki, fe sungen ji layeya de
insanli personya ji fe egal haki de moy
femyen ji manyen, ji pia le daykarar na
frongi sosyal fronkadam ji maxmo bon
jiwali jotay in maxmo day huruya,

Fe folo ki Membroli Dexa le sohovada na dadal, in tonaksyon ton Uncudo Nasyonlari, frongi fe moyli ehtiram ji folo fe insanli haki ji basili huruya,

Fe folo ki komun aham tem hin haki ji huruya sen maxim muhim cel pul realgi fe hin vada,

Fe folo, fe nunya, Umumi Tonatatim gongaw hin Globatotal Deklara tem Insanli Haki denpul kom komun cele fe dadal tas moy demo ji moy nasyon, celki moy person ji moy organo de sosyaltim, fe na kostante jui hin deklara, yon alim ji eskolya, juhudia na frongi ehtiram fe hin haki ji huruya, ji yon darajeli kadam, nasyonli ji

intrenasyonli oto, na yakingi otosu moyli ji fatoli swikara ji folo, egal intre demo de Membroli Dexa kom intre demo de teritori bax otosu jurisdiksi.

Mon 1.

Moy insan xencu huru ji egal fe sungen ji haki. Ete hare rasona ji yoxin, ji ete ingay na soho konduta fol ruho fe sodarya.

Mon 2.

Moy haki ji huruya hu da bedingya in hin deklara deya moy insan, wal he banpul aloyagi, kama fol rasa, pifuli kolor, jensi, basa, dini, politili or alo ijen, nasyonli or

sosyal asel, kam ekonomili, xenculi or alo jotay.

Maxpul, nil aloyagi am befale fe basi de politili, jurisdiksili or intrenasyonli daraje de dexa or teritori hu den person deya da, kama to sen ikawkal, bax jawgutimya, nensekrasine, kam bax he alo limitexey fe soberenya.

Mon 3.

Moyte haki jiwa, huruya ji personli anjenya.

Mon 4.

Nilte am bewoju in gulamyा or servimusiya; gulamyा ji gulamli xogyo am beposizin fe moy sesu tipo.

Mon 5.

Nilte am suferi xikenje nor kruel, burinsanli or sungenkal doyday or seza.

Mon 6.

Moyte haki na beswikara denpul kom person fe oko de lega moyloka.

Mon 7.

Moyte sen egal fe oko de lega, ji moyte haki, wal diskrimina, egal legali gardi. Moyte haki egal gardi anti he ban diskrimina hu da posfolo hin deklara, ji anti he ban provoka cel denpul diskrimina.

Mon 8.

Moyte haki efetoabil xuli fal kompeten nasyonli hukimutim kos aksyon hu da posfolo basili haki gibedo tas te fal krasidoku or lega.

Mon 9.

Nilte am suferi sebakal aresto, poshurugi or exdexagi.

Mon 10.

Moyte haki, har pul egalya, adil ji demoli saypan fal ikawkal ji tarafkal hukimutim, cel na karar tesu haki ji musiya, ji he ban krimenli iteham anti te.

Mon 11.

(1) Moyte itehamdo kos sezabile krimen haki na bejadin yozaykal finfe na bejenmin yozaypul fol lega in demoli saypan, hu in da te le taslum moy garanti behajane cel sesu bawe.

(2) Nilte am bejadin yozaypul fe he ban sezabile krimen kos fale or nenfale hu da le

no monkrea sezabile krimen, fol nasyonli or intrenasyonli lega, denwatu hu to le beokurgi. Maxmo bala sezam pia no begibe kom dento hu da le sen aplikaible denwatu hu sezabile krimen le beokurgi.

Mon 12.

Nilte am suferi sebakal ganxopu fe sesu privatoya, famil, ogar or posta, nor atake anti sesu xerafu or reputasi. Moyte haki legali gardi anti denpul ganxopu or atake.

Mon 13.

(1) Moyte haki huruya fe harka ji ogar fe inya de byen de moyun dixa.

(2) Moyte haki na exidi he ban dexta, fe inkludi fe suli to, ji na ruata cel sesu dexta.

Mon 14.

(1) Moyte haki na peti ji na taslum in alo dexta binan of bohay.

(2) Hin haki no sen celvokaible fe kaso fe hukimuli bohay hu da real asel of nenpolitili krimen or of fale antipul fe cele ji principi de Uncudo Nasyonlari.

Mon 15.

(1) Moyte haki nasyonya.

(2) Of nilte, ren am sebakal awcudu tesu nasyonya, ji tas nilte, ren am noya haki na alogi tesu nasyonya.

Mon 16.

(1) Moy ixu, wal he ban limitexey kos rasa, nasyonya or dini, haki na gamicu ji xoru famil. Ete hare egal haki fe gamicu, dur gamiya ji fe posgamicu.

(2) Gamicu am okur sol fol huru ji pul dongwi de nyatune gami-duayen.

(3) Famil sen naturali ji basili grupoli unxey de sosyaltim, ji te haki na taslum gardi fal sosyaltim ji dexa.

Mon 17.

- (1) Moyte haki na suya milki, iji solo ji fe asosya ton alote.
- (2) Of nilte, ren am sebakal awcudu tesu milki.

Mon 18.

Moyte haki huruya fe fikir, yoxin ji dini; hin haki inkludi huruya na alogi sesu dini or imanu, ji huruya, solo or in komuntim ton alote, ji demoli or privato, na vyata sesu dini or imanu yon alim, pratika, ibada ji jaxne.

Mon 19.

Moyte haki huruya fe ijen ji vyata; hin haki inkludi huruya na hare ijen wal ganxopu fal alote, ji na peti, taslum ji komunika informe ji idey yon he ban medya ji wal kolyo tem dexta-byen.

Mon 20.

(1) Moyte haki huruya fe xantipul tonata ji asosya.

(2) Nilte am bemusigi na deya asosyatim.

Mon 21.

- (1) Moyte haki na rol in krasa fe sesu dexa, oro jinji or yon hurumo seletido wakilyen.
- (2) Moyte haki egal celidi fe demoli servi in sesu dexa.
- (3) Vole de demo am sen basi de awtorita de krasitim; hin vole am bevyata yon watumonli ji awtenti tupyoli seleti hu da am okur yon moyli ji egal tupyoli haki, ji yon sirili tupyo or jaciegal proceso fe huru tupyo.

Mon 22.

Moyte, kom membro de sosyaltim, haki sosyal anjenya ji, yon nasyonli juhudi ji intrenasyonli tonaksyon ji fe dongwi ton

organisa ji resurso de moy nasyon, moyte haki pia realgi fe den ekonomili, sosyal ji kulturali haki harebisu cel tesu sungen ji cel huru evolu fe tesu personya.

Mon 23.

- (1) Moyte haki ergo, huru seleti fe sesu ergoxey, adil ji propul ergoli halu ji pia gardi anti ergokalya.
- (2) Moyte, wal he ban diskrimina, haki egal paya por egal ergo.
- (3) Moyte hu da ergo, haki adil ji propul bocan hu da am yakingi, tas he te ji tesu famil, sonzay laye fe insanli sungen, ji

bucundo, fol haja, fal alo resurso fe sosyal gardi.

(4) Moyte haki na organisa ji na membroucu in ergoli asosyatim cel na gardi sesu muhimxey.

Mon 24.

Moyte haki rahatu ji huru watu, fe inkludi fe rasonapul limitexey fe ergoli satu ji watumonli jaxnedin har paya.

Mon 25.

(1) Moyte haki jiwalijotay kufi cel sehaya ji bonjotay de he te ji de tesu famil, fe inkludi

fe engyan, labas, ogardom, medisli jawgu ji behajane sosyal servi. Moyte haki pia anjenya fe okur fe ergokalya, bimarya, nenabilya, gwafuya, laoya or alo sonxi fe jiwali resurso kos halu ex sesu kowa.

(2) Matreya ji niniya hakigi espesyal jawgu ji sahay. Moy nini, kama ete xencu in kam ex gamiya, am taslum sama sosyal gardi.

Mon 26.

(1) Moyte haki eskolya. Eskolya am sen kimakal, minimum fe genuli ji basili fase. Genuli eskolya am sen okurmusi. Teknikali ji profesili eskolya am sen umumimo

hareible, ji maxmo supra eskolya am sen egalmo hareible tas moyte fol layeya.

(2) Eskolya am cele na pul evolugi fe insanli personya ji na balagi ehtiram fe insanli haki ji basili huruya. To am xunjan aham, tahamul ji dosteya intre moy nasyon, rasali ji dinili grupo, ji am frongi aksyon fal Uncudo Nasyonlari pro hifazi fe xanti.

(3) Atre haki fe unyum turno na seleti tipo fe eskolya hu da am begibe tas tesu bete.

Mon 27.

(1) Moyte haki na huru rol in kulturali jiwa de komuntim, na befuraha arte ji na rol in syensili frongi ji tosu fayda.

(2) Moyte haki gardi fe dodukuli ji maderili muhimxey hu da resulta of he ban syensili, literaturli or arteli produti hu te le krea da.

Mon 28.

Moyte haki sosyal ji intrenasyonli ordenu hu in da haki ji huruya dingyado in hin deklara abil na pul berealgi.

Mon 29.

(1) Moyte hare musiya tas komuntim hu sol in da te abil na huru ji pul evolugi sesu personya.

(2) Fe aplika fe sesu haki ji huruya, moyte am bebaxplasi sol fe den limitexey hu da legali beestabli sol har cele na yakingi nasibupul swikara ji ehtiram fe haki ji huruya de alo ete ji na trutigi adil xucyo fe doduku, demoli ordenu ji umumi bonjiwa in demokrasili sosyaltim.

(3) Hin plu haki ji huruya abil fe nil kaso na beaplika antipul fe cele ji principi de Uncudo Nasyonlari.

Mon 30.

Nilto in hin deklara am betafasir denpul kom anxi feki he ban nasyon, grupo or person hare he ban haki na rol fe he ban

aksyonya or na okurgi he ban fale hu da cele na destrui he banto of haki ji huruya dingyado in hinto.

Ruhologili Literatur

Imisu Patre

Imisu Patre, hu yu sen in Janatu:

Yusu name am besantogi.

Yusu wangudom am ata.

Yusu vole am befale

denpul in Dunya kom in Janatu.

Am gibe tas imi mundin imisu moydinli
roti.

Ji am mafu imisu malfale

denpul kom imi mafu ete hu da malfale anti
imi.

Ji am no lide imi cel in yoho,

mas am hurugi imi of burya.

Koski yusu to sen wangudom

ji kowa, ji dayxerafu

dur he moywatu.

Amen

Towa de Babel

Per total Dunya hay un basa ji un pala.
Durki ete dao hoy dongu, ete ewreka

pangugeo in dexa Xinar, ji ete xorogar denloka.

Ete soho loga tas se, “Am ata, imi am fale ituka, ji imi atex oto finfe na sen jumbi.” Ete hare ituka fe tayti fe petra, ji ete yongu taru fe tayti fe milatu.

Jaxali, ete loga, “Am ata, imi am kostrui tas imi xaher, har towa hu dasu kapi dadal asman, celki imi am supraidi cel xohra; fe alo kaso, imi xa discu cel in alodexa per total Dunya.”

Mas Prabu infraidi cel na oko xaher ji towa hu insan le kostrui da.

Prabu loga, “Am oko, ete sen un demo, ji moyete hare un basa, ji hinto sen dento hu ete xoru na fale da. Fe nunya, nilto hu ete nyatu na fale da xa sen neniable fe etesu kaso. Am ata, imi am infraidi, ji denloka imi am disordenu etesu basa, celki ete no abil na soho aham sesu pala.”

Fe folo, Prabu disgi ete xorfe denloka cel perya de total Dunya, ji ete esto na kostrui xaher.

Denseba, ren namegi tas to Babel, koski denloka Prabu disordenu basa de total Dunya. Xorfe denloka, Prabu disgi ete cel perya de total Dunya.

Kido cel Xanti

Prabu, am sengi mi tul fe yusu xanti:

Denloka hu hay nefra, mi am plasi lubi.

Denloka hu hay malfale, mi am plasi mafu.

Denloka hu hay posarmoni, mi am plasi armoni.

Denloka hu hay malxey, mi am plasi satiya.

Denloka hu hay xanka, mi am plasi xinen.

Denloka hu hay posonxala, mi am plasi onxala.

Denloka hu hay poslumin, mi am plasi lumin.

Denloka hu hay hazuniya, mi am plasi
hoxya.

Gao Kef, mi am no xerca denkwanti na
beanwi kom na anwi,

na beaham kom na aham,

na belubi kom na lubi,

koski yon na gibe, imi taslum;

yon na sewanji, imi ewreka;

yon na mafu, imi bemaifu;

yon na morcu, imi rixencu cel in finikal
jiwa.

Amen

Salom Maria

Salom Maria, pul fe teo-lutuf,

Prabu sen ton yu.

Yu sen barakado intre femixu,

ji te sen barakado, fruta de yusu rahim,

Yesu.

Santo Maria, Matre de Teo,

am kido pro imi, dambiyen,

fe nunya ji fe satu de imisu morcu.

Amen

Humorxey

Am no Fobi

Bimaryen side in calun-kursi in hospital. Te wawa. Bante swal tas te ku te wawa keseba. Bimaryen jawabu ki te le ore banto. Insan swal tas te, "Yu le ore keto?" Bimaryen jawabu, "Mi le ore: Am no fobi, moyto xa sen bon." Insan loga, "Dento sen bon!" Bimaryen jawabu, "Mas dento beloga kanhoyen tas medisyen!"

Basa-taytido fal Srinivasan V R

Inyo

Denwatu hu yu oko ultra yu, denwatu yu
ible xoraham ki xanti fe siko intizar
denloka.

— George Harrison

Denloka hu hay lubi, hay jiwa.

— Mahama Gandhi

Triunfayen sen royayen hu da nilwatu
teslimu.

— Nelson Mandela

Kom fe super, denpul fe infer, kom fe inya,
denpul fe exya, kom fe kosmo, denpul fe

ruho...

— Hermes Trismegistus

Solo to hu imi musi na befobi da sen he fobi.

— Franklin D. Roosevelt

Am hurugi yu of sikoli gulamya. Sol he imi
abil na hurugi sesu siko.

— Bob Marley

Hikaye fal Vanege

Safe Rubahe

Hinte sen juni rubahe. Tesu belo sen totalmo sefide kom wadi xafe taze dutaluji. He nil bruno or syahe burtyan sen okoible. In rubahelari, nilto sen maxmo safe kom tesu belo, ji te sen daymo fahuri tem to. Kos dento, te name *Safe Rubahe*.

Bardimosem ata. Fe soba, denwatu hu rubahe exidi sesu ogar, ete oko xanxwi hu da sen imanuneniblemo sefide. Juni rubahe, hu da le nilwatu oko taluji, fori vole na

yuxi fe to. Ete tyao, goyu, gulun. Taluji sen yukwe ji amusane.

Hin juni rubahe vole pia na oko ku taluji le alogi etesu jowey kemaner. Lildrevo ji daypetra, bax talujili cengu, no haji sen aloyagiible. Pia perya de hosu no haji sen okoible. Moyto sen sefide, sefidemo safe, har safeya sim sol kom dento de safe rubahe.

Plu rubahe le yuxi fe exya dur total din. Noce xoru, ji atre voka juni rubahelari. Moyte ruata, minus safe rubahe. Te le godomo teli kentan. Te no haji rukone ku te ata of keloka. Te sen sonxido. Moy alo rubahe xerca te, mas kos sefide safeya de tesu belo, ete no sukses.

Totalmo luminkal. Safe rubahe fe nunya sol ore plu kaospul rusoti. Haulsa tayti rubahesa. Te fobi. Tesu unyum somno ex ogar xa sen fobipulmo bardipul. Rubahe sangu se ji bolcu fe comen de daypetra. Fe onxala, tesu ewrekanenibleya pia xa funsyon anti rubahe-yamfil haul.

Fe fini, soba. Haul sen sotikal. Safe rubahe musi na bonyongu kurto luminpul watu cel na riewreka sesu famil. Fe asif, le hay hata max taluji dur noce, ji kos to, he ban peda-marka sen koberido. Rubahe haja idey... ji te ewreka!

Okonenible, yon velosi tyao, safe rubahe sukses na bujo kargux. Yon sesu denta, te

kata gardan. Per mor kargux, rubahe gulun, celki tesu belo bekoberi taze, roso damu. Rubahe fikir, "Hinmaner, mi xa sen okoible!"

Sipul, xafe watumon, un te of familyen de rubahe xoroko roso figura hu da harka fe teliya. Mas, koski te le nilwatu oko sim banto, ji koski te oko multi damu, familyen xoru na awpawbu ji na dayloga, "Am awpawbu, hay kayvutu!"

Gao Drevo

Hay wadi hu denloka moy planta armonipul jiwa. Denloka, hay sosyal regula feki planta no haki na sencu maxmo gao

kom tiga metro. Dento yakingi ki moy plantali bioyen abil na taslum kufi lumin cel na bon jiwa.

Fe hataya, ban din, dayvento preporta bija of teli loka. Xafe watumon, bija kufi xunjan, ki fe folo ren abil na oko ki bija sen of jongu fe dahunli drevo hu da sen totalmo nenkonedo in hin wadi.

Fe xoru, planta hu da ogar in wadi hoxcu tem hin preata. Folki jowey sen maxmo doyan fe jongu, to max abil na tahamul ji adate fol alocu.

Hin neo drevo xunjan ji xunjan. Mas neo drevo no esto na xunjan lefe limite fe tiga metro. Te multi suki lumin, ji te moywatu

vole max to. Te xoru na krea day sistema fe xube ji dahun, cel na bujo max sola-lumin.

Jali planta loga tas neo drevo: "Fe lutuf, am esto na xunjan, imi no haji taslum kufi lumin." Gao drevo jawabu: "Eger uyu vole lumin, am xunjan. Mi layeya lumin koski mi le xunjan."

Mas no moy planta abil na xunjan, ji no moy planta vole na jento cel lumin. Fe bonxanse, den drevo sen solo te hu da no ehtiram alo ete. Fe folo, alo planta karar na posjui hin sefil unyen.

Ban din, hay bofun. Multi bala vento pasidi wadi. Planta tongo fleksi fol ventoli pel. Nerya de bante ton alote sahay ete na no

sokutu. Mas gao drevo, kos sesu gaoya, no abil na taslum sahay. Te musi na solo tahamul moy ventoli pel hu da presyon moy tesu xube samawatu.

Gao drevo peti sahay: "Am sahay mi! Mi fikir ki mi ner xa sokutu!" Alo planta, hu da no real abil na sahay, loga: "Am posxunjan! Am posxunjan!" Mas posxunjan no sen ible. Fe fini, drevo sokutu.

Xafe bofun, Sola ruata. Moy planta abil na oko kanu de gao drevo hu da nun total leta per geo. Te morcu, ji tesu dahun ji bija awfley. Bannumer planta morcu kos sokutu, mas minimum fe nunya, dom sen totalmo koberido fal lumin.

Arteyen

Hay maymun hu da multi suki na rasamu. Fe moy din, te rasamu plu neo xey. Te suki na rasamu asman, natura, hewan. Te suki na rasamu moyto, ji te suki na rasamu moywatu. Te fikir: "Denwatu hu mi sen day, mi xa sen arteyen. Dento sen misu roya."

Atre de maymun hifazi pesa tas sesu bete. Yon pesa, maymun abil na estudi in xohrapul arte-eskol. In eskol, maymun multi estudi. Te vole na dadal sesu roya, mas te pia no vole na malyongu pesa de sesu atre.

Maymun pimpan musi na onexa sesu rasamu tas alimyen. Alimyen multi komenta: "Yusu rasamu sen bon, mas kam yu abil na alogi den bage?" Dumara, ete loga ki rasamu haja detale. Dumara, ete loga ki hay godo detale. Dumara, ete loga ki no hay kufi kolor. Dumara, ete loga ki hay godo kolor. Moywatu, ete no sen kufimo truti.

Maymun sukses fe finili eksame, ji te taslum eskoldoku. Te sen hox, koski te nun sen huru. Te fikir: "Mi nun abil na rasamu dento hu mi vole da, denmaner hu mi vole!"

Mas maymun haja na cudu pesa. Kos to, te xerca person hu da vole na kari rasamu.

Xansebon, maymun ewreka kliente. Maymun vole na fale daymo bon ergo tas sesu unyum cliente. Eger klientelari sen truti, te xa hare max xohra ji te xa hare max cliente. Xafe multi ergo, te fahuri onexa sesu rasamu tas cliente. Cliente jawabu: "Yusu rasamu sen bon, mas kam yu abil na alogi den bage?" Maymun karar na rifale total rasamu.

Fe hataya ki maymun sen daymo talentopul, te haja regulapul cliente cel na taslum kufi pesa. Te moywatu fikir: "Eger cliente no sen truti, te xa no ruata." Pimpan, te musi na rasamu he sama xey dur total din. Te pimpan no haji hare energi

dur axam. Denmaner, maymun jiwa dur plu nyan.

Mas ban din, te karar na fale wakufa. Te le sukses na hifazi kufi pesa cel to. Te fikir: "Mi nun abil na rasamu dento hu mi vole da, denmaner hu mi vole! Mi xa rahatu yon na huru rasamu, denmaner hu mi le fale denwatu hu mi le sen daymo juni."

Te side ner fe sefide paper, har pentu-broxa ji inku. Te oko paper. Te xidu na imaje banto. Te oko paper. Te xidu na imaje he banto. Paper resta sefide. Te fale plu linea. Mas nil menapul to precu. Te no sukses na rasamu dur total din. Te le wanji ku kemaner na rasamu yon furaha ji huruya.

Na rasamu no haji sen dayfilya, mas sol ergo.

Multi nyan pasa. Maymun nun sen lao. Te ergo in nongyodom hu te le warisa da. Te le no pifu broxa dur lungo watu. Kos jaxne, maymun bevisita sodar ji tesu bete. Un juni bete vole na onexa rasamu fe ajabu hewan tas maymun Tie.

Maymun Tie swal: "Hinte sen ke hewan?

Bete jawabu: "Te sen mumu!"

Maymun Tie loga: "O, mimbay, mi nun aham."

Bete swal: "Kam yu suki misu rasamu, Tie?"

Maymun Tie jawabu yon swal: "Kam yu suki yusu rasamu, Bete?"

Bete jawabu: "Si! Mi sen hox tem to."

Maymun Tie loga: "Kos to, yusu rasamu sen perfeto. Am alogi nilto."

Bete dayloga: "Xukra! Denwatu hu mi sen day, mi xa sen arteyen!"

Maymun Tie dayloga: "Yu uje sen!"

Dragon ji Panda

Ner fe kapi de gao jabal hay gufa. Dragon ogar in to solo ton sesu hazina. Te hare

multi dahabu, jawheri ji alo jacipulkhey hu te le cudu da of plu jali xaher.

Dragon ganjon ki te haji wala xey, ji ki jali xaher no haji sen interesne. Kos to, te karar na fley cel teli loka cel na ewreka neo xey cel na maxusgi tas sesu hazina.

Xafe lungo fley, fe fini, dragon ewreka xaher. To sen nenpimpan xaher hu da loka in drevogeo. Koski moyto sen sangudo bax dahun, dragon karar na pergeocu. Per geo, te oko panda hu da kwasi hare nil fobi kos presen de dragon.

Te swal tas panda: "Kastilo sen keloka?"

Panda jawabu: "Kastilo? No hay kastilo hinloka."

Surprisado dragon swal: "Fe folo, keloka uyu hifazi uyusu jacipul xey? Kam uyu hare banko or hata jandan inplasidom?"

Panda loga: "No, no. Imi no hare denpul dom."

Dragon sen okoiblemo konhwokudo. Panda maxpul loga: "Imi no hifazi. Moyto hu imi haja da uje sen cuduble fe jowey. Mi nun sen yamkal, kos to, mi le toncudu bambu. Kam yu ger suki na yam ton mi?" Dragon, hu da sen pilodo kos sesu lungo daoya, swikara. Panda sen hox, ji te loga: "Eger yu

haja banto, am jandan peti. Hinloka, moyto funsyon denmaner."

Ete *yam* xetocubon supa, ji ete pala dur lungo *watu*. *Panda*, hu da sen daymo dostefil, hikaye multi tem sesu *jiwa*. Pia te hare solo yapul *jiwa*.

Dragon loga fe fini: "Mi nun musi na awidi."

Panda loga: "Kam uje?"

Dragon jawabu: "Si, mi *haja* na *gardi misu hazina*."

Panda nercu cel *dragon*, ji te gibe tas te lungo *weygebo*. *Dragon* le *nilwatu* *taslum weygebo* fe *leya*. Te loga: "Dento mena keto?" *Panda* jawabu: "To sen maner na

onexa ki mi le suki hin momento ton yu.
Kam yu ger vole na jaribi?"

Dragon plasi sesu bala gebo wey panda, ji te xoru na harka sesu fleytul. Panda swal: "Yu fale keto fe nunya?"

Dragon jawabu: "Mi porta yu cel misu gufa,
koski yu sen misu hazina."

Kolor-okobimar Piu

Hay jongu fe piu hu da multi suki blue xey.
Den piu multi suki na plasi blue xey in sesu
ogar ji in jali jarden. Folki jarden sen
maxmo dekorado yon bluexey, to sen
maxmo magnetosim fe piuli tonyen.

Mas un te of piu sen kolor-okobimar. Te no oko aloya intre blue ji jalo xey. Fol te, blue flura ji jalo dahun hare sama kolor. Fe resulta, te ixikal toncudu xey fe moydua kolor.

Moy alo piu suki na haha tem den normakal piu. Ete loga: "Am oko, te le ripul seleti mal kolor!" "Tesu jarden sen daydenmo colo!" "Te xa nilwatu ewreka lubiyen."

Fe xoru, den coxo lawfen kolor-okobimar piu. Mas xafe watumon, te posjui ete. Te fikir: "Fol mi, misu xey sen blue. Misu xey sen colo fol ete, mas oto sen meli fol mi."

Alo piu xorjui ki kolor-okobimar piu posjui ete. Na coxo te no haji sen amusane koski te no ruaksyon. Kos to, ete esto na lawfen. Ete ruidi na xerca blue xey tas sesu suli ogar.

Hay xosu blue xey, mas hay multi piu hu da vole oto. Piu pimpan musi na jento cel bluexey. To pimpan okur ki piu cori xey de alo piu. Dento finikal okurgi konflito.

Kolor-okobimar piu no rol in den konflito. Te trankwilo ergo tas sesu suli jarden hu te dekora da fol sesu suli suki. Tas sesu jarden, te maxusgi multi meli petra ji jozi hu alo piu posjui da.

Ban din, visitane piu pergeocu in jarden de kolor-okobimar piu.

Visitane piu loga: "Yu hare maxim meli jarden of moyoto hu mi le oko da!"

Kolor-okobimar piu sen surprisado. Dento sen unyum mara feki bante loga dento tas te.

Kolor-okobimar piu swal: "Xukra. Mas yu suki misu jarden keseba?"

Visitane piu jawabu: "To sen daymo day ji jalo. Mi suki jalo kolor."

Kolor-okobimar piu loga: "O, mi fikir ki misu jarden sen blue."

Visitane piu loga: "Ha ha, yu sen amusane. Jalo ji blue sen menasama! Den dua lexi mena samato!"

Fe fato, pia visitane piu sen kolor-okobimar!

Leli Watuyen Wazo

Wazo sen name de lao piu. Wazo fikir ki denwatu hu te sen juni, moyto le sen perfeto. Moy hewan le sen maxmo ehtiramfil. Moy hewan le hare maxmo bon suki. Fol te, globa le sen bon, mas fe nunya, globa sen bur. Fe fato, Wazo no sen daymo lao, mas tesu ijen sen yakinmo denpul.

Wazo hare dua bete. Ete sen normapul junipiu hu da hare normapul juniyenli suki. Fe ban din, ete peti tas atre izin na idi cel musika-xow.

Bete swal: "Kam imi harizin na idi cel musika-xow de Jonimo?"

Wazo swal: "Den Jojo sen kete?"

Bete loga: "Te sen xohrapul rapuyen!"

Wazo loga: "Uyu no harizin."

Bete swal: "Keseba???"

Wazo multi belawfen den behajakal swal.
Fol te, jawabu sen mingumo mimbay.
Rapuyen wakil bur jiwalu maner. Ete
populergi dududan, alkohol ji alo burdava.
Ete hata loga tem possantoxey!

Mas maxim swikaranenible masele sen ki
ete fale antinormadokuli musika. To sen

nefralaye ji basabur ki ete presenta lexili dukaku denpul kom arte. Musikali normativ le nilwatu aproba dento. Bete musi na resta teli fe ete. Eger no, ete xa hare bur suki. Kultura xa besonxi, ji sosyaltim xa dissokutu.

Wazo swal: "Kam uyu no abil na ore klasiko musika denmaner hu normapul bete fale?"

Bete dayloga: "Feka!"

Wazo loga: "Am no loga *feka!*. Am loga *dyabol!*"

Bete dayloga: "Dyabol!"

Wazo loga: "Am no loga *dyabol*. Dento sen *dambipul!*"

Denwatu, bete xoru na wawa. Xafe watumon, Wazo aham ki te le sen godomo xucyofil. Cel na peti mafu, te jeni tas sesu bete na tongo idi cel hewan-parke.

Hay multi doyan hewan in hewan-parke. Wazo real no suki den kolorpul hwanjin hu te ijen da cufampul tas sesu suki. Mas tesu bete kwasisen daymo hox, ji ete bewao moy hewan.

Famil juioko taco:

Wazo loga: "Hey, bete, am oko ki den piu sen daydenmo simpatilaye. Ete no abil na fley."

Bete loga: "Mas ete pawbu daymo velosi!"

Famil juioko hufax:

Wazo loga: "Hey, uyu! Uyu fley keseba?
Uyu sen mamoyen! Mamoyen no fley!"

Hufax loga: "Am restagi imi trankwilo,
laoyen!"

Bete belawfen xekayefilya de sesu atre.
Wazo no esto. Te xekaye. Te sahigi. Te
poscosan. Te sen posyukwe.

Folki watu max pasa, xekayefilya de Wazo
max hoypospel jui de neryen. Lil grupo fe
hewan le toncudu ner fe Wazo. Hewanli
grupo loga: "O, am oko! Mi le no jixi ki
hewan-parke hare pia fosil!"

Wazo dayloga: "Fekali dyabol!"

Okresim Solokrabe Okreyen

Hay sahel hu denloka multi meli solokrabe ogar. Moy solokrabe labas sadafa hu da ofata mor sadafa-hewan. Bannumer sadafa sen sol sefide, bannumer sadafa sen kolorpul. Un solokrabe hare okresim sadafa. Kos dento, te name Okreyen. Hin sadafa no sen daymo espesyal, mas Okreyen multi suki to.

Fe moy nyan hay day merasem. Kriban moy solokrabe idi cel to. To sen merasem fe sadafali porgi. Fol cwenton, moy solokrabe am gibe sesu sadafa tas solokrabe hu da sen minmo lao fe un nyan. Denmaner,

komuntim riyongu bon sadafa. Pia, solokrabe suki na jaribi neo baytu.

Mas Okreyen, te no suki. Okreyen le no rol in merasem dur tiga nyan. Te fikir, "Misu sadafa sen perfeto. To sen bage of mi. To sen misu to."

Xafe bannumer mesi, Okreyen kentan baxbaharili jabal. Abruto, Okreyen ewreka mor xarke. To kwasisen xetocubon. Nil maso-yamne hewan sen ner cel na konkure. Denpul kihoy okur sol fe un mara in jiwa de solokrabe. Okreyen loga, "Daydenkwanti yamxey! Mi xa yam moyto!"

Okreyen xoru na yam. Te yam ji yam. Te hisi ki te maxmo ji maxmo katina abil na harka. Mas te durepul yam.

Abruto, okresim sadafa de Okreyen kasiru. Te oko ki tesu baytu awsokutu fe multi bage. Te sen godomo lil. Te dayloga: "No! Misu sadafa! Misu baytu!"

Sadafakal solokrabe paniko. Solokrabe haja bala dalu cel na gardi sesu daifu ji xetocubon fubu. Ji fe nunya plu maso-yamne hewan ata. Fori hala behaja cel na no morcu.

Te fikir: "Kwasi, mi no haji hare alo opsyon." Ji sadafakal solokrabe inidi jali plastikoli

botela. Botela no sen konfortane. Botela sen pia daymo xorjuible.

Te fikir: "Ible, eger mi sangu se intre awjetixey, ren xa no xorjui mi."

Protesta de Axolotle

Salamandra sen daymo dinifil jongu. Etesu dini inhare multi gixiki. Un gixiki sen gixiki fe baligucu. Denwatu hu salamandra dadal especifi laoje, te musi na glu espesyal bruno likwido. Denwatu, salamandra xorwala sesu nabxox, ji tesu forma total alocu. Denwatu, salamandra no haji abil na jiwa in sui, mas te abil na jiwa per geo. Fe leya, nilte le demoli xekaye tem cwenton. Mas fol

pasa de watu, max ji max salamandra
vyata anti to.

"Hosu sen termopol ji konfortane."

"Mi uje suki maner feki mi okocu."

"Ren am no alogi mi."

Salamandra hu da posswikara na glu
baligugine likwido sen axolotle kom cuyo
ete.

"Misu jismu, misu karar."

Baligu salamandra no sen truti tem juniyen
hu da no vole na alogi sesu forma.
Baliguyen fikir ki to sen cufam tas ete ji tas

etesu baligu meliya. Baliguyen loga ki to sen cufam tas etesu teo.

"Teo xa sezə uyusu posehtiram."

Mas maxori axolotle uje no haji glu likwido.

"Imi uje sen baliguyen denmaner hu imi uje sen."

Plu nyan pasa. Hosu hu denloka salamandra jiwa sencu maxmo ji maxmo trasokonenible. Salamandra no jixi ku keseba. Fol multi te, sui nun hare bur nasacu. Na xikar in hosu sencu maxmo ji maxmo katina.

Baliguyen loga:

"Uyu am no resta in sui!"

"Am glu, ji am ata na jiwa ton imi per geo!"

Mas axolotle duregi na posswikara na glu bruno baligugine likwido. Xafe watumon, hosu le sencu totalmo trasokonenible. Alo salamandra no jixi kama axolotle haji jiwa in to. Salamandra awanda. Sui de hosu no haji sen laye cel etesu bebe.

"Tas ete hu da posswikara na folo dini imi xa pala tem lanetudo axolotle."

Mas banwatu, gao maymun ewreka hin hosu. In hosu, maymun ewreka bannumer axolotle. Maymun fikir ki hin hewan sen interesne ji meli. Maymun ganci ki axolotle

sen lil teo. Fe nunya, moy axolotle jiwa in kubo fe safe sui. Ji ete beewreka moyloka in Dunya. Maymun gibe tas ete moyto hu ete haja da.

Axolotle swal tas se ku keto le okur tas alo salamandra.

Mitin de Piu

Sui-daraje sen maxmo ji maxmo gao, ji to no esto na maxgaocu. Nerkali, sui xa koberi moy bage de Dunya. Nerkali, moy piu xa no haji hare loka cel na pergeocu. Cel na bloki morcu de moy piu, xohrapul piu organisa day mitin. Xohrapul piu salom moy piu hu da rol in mitin.

"Bonata. Imi sen hinloka cel na ewreka xaya tas piulari. Imi le ultrajiwa plu daybur okurxey. Imi le ultrajiwa meteor-petra. Imi le ultrajiwa insanlari. Imi xa ultrajiwa fini de geo."

Xohrapul piu swal:

"Kam un te of uyu hare idey cel na sahay imi na ultrajiwa? Imi musi na juiore idey de moyte."

Barix-ababil nercu ji loga: "Imi ger abil na kostante fley! Imi xa no haji haja geo!"

Moy alo piu no suki hin idey. Ete loga ki na fley dur lungo watu sen godomo katina. Ete

loga ki ete haja ogar cel na plasi sesu ovo.
Gotas-piu nercu ji loga:

"Imi abil na ogar per sui! Imisu ovo ger abil
na sen per flotane kyota!"

Bannumer piu suki hin idey, mas maxoriya
no suki to. He ban kayvutu abil na sangu se
in daybahari.

"Godomo hataripul!"

Huhu nercu ji loga: "Imi abil na ogar in
baxsuili gufa!"

Bannumer piu suki idey, mas maxoriya
fikir ki to sen swikaranenible. Ete loga ki
piu haja lumin. Ji gufa xa velosi no haji
hare oksigen.

Pengwin nercu ji loga: "Imi abil na ogar per ayse!"

Kriban moy piu haha.

"Denloka sen godomo bardipul!"

Xohrapul piu oko ki haji nilte le jeni bon idey. Te nercu ji loga sesu idey: "Imi abil na fley cel alo planeta!"

Moy alo piu surprisa. Ete no jixi ku na ruaksyon kemaner. Mas hin piu sen xohrapul. Fe folo, ete vyata aproba yon afarin. Ji ete loga: "Xohrapul piu sen daycinonyen!"

Sahay tas Haul

Haul sencu maxmo ji maxmo nadir. In total dexa, sol bannumer te jula resta. Maymun vole na sahay ete. Maymun krea day kafas. Cel in to, ete inplasi multi drevo ji nahir ji gufa, jmt. Ete karar na namegi hin meli kafas *hewan-parke*. Maymun fikir ki haul xa sen hox hinloka. Haul xa hare multi xey cel na amusa, ji ete xa no haji sen solo. Ji fe onxala, haul xa hare bebe. Denmaner, max haul xa hay in dexa.

Mas fe nunya, maymun haja na ewreka haul, bujo ete, ji importa ete cel *hewan-parke*. Cel to, ete organisa nasyontotal misyon. Multi maymun suki hin projeto, ji ete vole na sahay kom voluntiryen. Ete fikir ki to sen bon tas haul.

In kafas, haul xa no abil na xigoli morcu in natura.

Misyon sen suksespul, ji moy lima haul in dexa nun sen in kafas. Jawguyen de kafas velosi xorjui ki multi maymun vole na oko haul. Multi maymun sen jumbi na multi paya cel na oko yesen hewan yon suli oko. Fe folo, multi turiyen ata, ji ton ete, multi maydoyen ata, hu da le ewreka interesne mamba fe klientelari.

Mas fe ban din, dua haul le firaru cel ex kafas. Xorhay paniko. Haul abil na sen he moyloka. Ji haul uje sen yesen hewan. Ji maymun abil na sen interesne yam tas yampeldo haul. Neo misyon beorganisa: na

bujo hin dua nenkrasido haul maximum velosi. To sen cel bonya tas haul. Ex kafas, haul abil na xigoli morcu kos hatari fe globa de maymun.

Haul velosi beribujo ji beriplasi in kafas. Uf. Jawguyen finili abil na rahatu xafe hin bala ji estrespul okurxey. Mas, xafe bannumer din, ete xorjui ki muhim banto le okur dur noce.

Un te of hin dua haul, hu da le firaru, le morcu. Un te of hin dua haul, hu da le firaru, muhim bejuruha alo haul. Hewanmedisyen finrasona ki unyum te le morcu kos estres. Hin dua haul noro beswikara nor besuki in haullari. Ji ete le

fale moyto, hu ete abil na fale da, cel na resta nenton alo haul. Fe asif, ete le no beaham. Yon na ribujo ete, hin dua haul le beriporta cel sesu problema, cel grupoli problema, cel morcu.

Jawguyen fikir: "Dento sen asiflaye, mas imi le real xidu na sahay. Fe jaxali mara, imi sahay maxmo bon."

Hero de Kargux

Komuntim fe kargux ogar in wadi. To sen daymo trankwilo. No hay multi okurxey. Nilwatu hay problema. Nilwatu hay hatari. Ji hinloka, junikargux multi posamusa. Un te of kargux de komuntim sen xogyoyen. Fe

dumara, te dao cel teli dexa cel na porgi nadir xey. Ji denwatu hu te ruata, moy juniyen tonata wey te. Ji denwatu, xogyoyen hikaye sesu plu aventur tas ete. Xogyoyen hikaye tem waopul loka. Ku keloka hay posasan tyojan ji ku kemaner te le yunki ji sukses. Ku keloka te le jento velosi kayvutu denpul kom leopar ji bala kayvutu denpul kom baru. Ahamible, hikaye multi inxo juniyen. Fe tayti fe na yongu sahi name de xogyoyen, ete loga hero. Mas, mimbay, hikaye maxori sen nensati. Xogyoyen le nilwatu oko kayvutu. Dur sesu dao, te sol pala tem kima ton alo xogyoyen. Hero fikir: "Dento sen sol lil

kadiba. Dento amusa juniyen, ji dento amusa mi."

Mas juniyen pala, multi ji estokal. Hikaye de hero le populercu intre moy juniyen. Ji oto populercu intre etesu atre. Ji oto populercu intre alo membro de komuntim. Fe ban din, paniko okur in komuntim de kargux. Rubahe le hataripul nercu cel kyotalari. Fe ruaksyon, grupo fe kargux velosi idi cel kyota de hero cel na peti sahay.

"Hero! Kayvutu nercu! Imi haja yunkipul bante! Velosi bante! Bala bante! Imi jixi ki yu abil na bawe moy imi!"

Hero jagecu ji xorixi halulari. Te estres. Te jixi ki te no abil na jento kayvutu. Te ger

suki na firaru, mas godo munte ji oko vole ki te xekaste rubahe. Xafe watumon, te fikir: "Mi sen xogyoyen, mi ible abil na zakere ton kayvutu celki te no atake." Hero idi, ji fe nunya, te sen solo fe fronta de rubahe. Hero: "Kayvutu, mi peti ki yu no maxpul idi cel fronta." Rubahe: "Mi no sen kayvutu, mi sen rubahe" Hero: "Eger yu xa no yam imi, imi abil na vada harepulya tas yu." Rubahe: "O, mi sen vegetariyen. Uyu, kargux... uyu hare multi malhukimu... Dento no sen lutufpul." Eger ren sen vegetariyen, dento mena ki ren no yam maso. Fe folo, dento mena ki ren no yam kargux. Hero exhawa kos trunkwilocu. Te fikir ki te le multi estres kos nilto. Te fikir:

"Mi nun abil na ruata tas alo kargux. Mi xa loga tas ete ki mi le ikna kayvutu na no atake imi. Misu reputasi denpul kom xogyoyen xa sencu hata maxmo gao!"

Kargux rota sesu kapi, ji xoru na anda hoy komuntim. Mas fori xafe dento, rubahe tyao cel kargux, ji te kata tesu gardan.

Rubahe fahuri loga: "Lil kadiba, day ofresulta!"

Swimo ji Plastikoli Lilbao

Swimo ji plastikoli lilbao xijere. Swimo loga ki te sen maxmo inxone kom lilbao. Fe oposya, lilbao loga ki te sen maxmo inxone kom swimo. Ete no samaijen. Hin sotipul

xijere lawfen dolfin hu da ner ogar. Dolfin hare idey: Swimo ji lilbao musi na loga ku ete abil na fale keto. Dolfin xa newtral tatmini. Eger te fikir ki abilxey sen inxone, te gibe golmon tas dente. Xafe watumon, dente (swimo or lilbao) hu da hare maxori golmon xa triunfa.

Swimo (S): "Mi le precu lefe kriban moy bioyen!"

Plastikoli lilbao (PL): "Mi xa awcu xafe moy bioyen!"

Swimo (S): "Mas kom unxey yu xa awcu. Swimo fe bannumer jongu abil na finikal jiwa."

Dolfin, hu da ger multi suki na abil na finikal jiwa, gibe golmon tas swimo.

S: "Mi sen in moy daybahari!"

PL: "Mi sen moyloka hu hay sui ji geo."

S: "Kam hata in maxim amiku xinyon, ji per maxim gao jabal?"

PL: "Si."

Dolfin, hu da memori na oko plastiko moyloka, gibe golmon tas plastikoli lilbao.

S: "Mi sen hataripul hewan!"

PL: "Ha ha. Yu sol flota."

S: "Am sotikalcu, mi bekoberi dokya-kantaka!"

PL: "Mas, kam yu yongu oto?"

S: "Si, moywatu. Mi xikar."

PL: "Kam yu morgi hata insan?"

S: "Dumara."

PL: "Kam sol dumara? Mi morgi insan moywatu ji moyloka."

S: "Kam sati? Yu abil na fale dento kemaner?"

PL: "Mi koberi kapi de bebe finki ete no haji abil na nafasu."

S: "Dento kriban nilwatu okur, ji yu no yozay tem dento."

PL: "Mi pia discu fe daymo lil plastikoli bagé hu da inidi jismu de moy insan."

S: "Ji?"

PL: "Ji mi jundwan etesu hormonali sistema; denmaner, mi gibe tas ete problema fe sehaje hu da burgi etesu jiwa finki ete morcu."

Dolfin le kufi ore. Te gibe golmon tas plastikoli lilbaó hu da sipul sen multimo maxmo fobine kos tosu okonenible hatari. Swimo no sen truti. Plastikoli lilbaó hare max golmon kom te. Ji swimo no vole na

izin ki hin bobo mogekal xey xa triunfa. Abruto, kacupa ata ji swal: "Mas kete of uyu sen maxmo xetocabon?" Swimo, hu da multi befobi na beyam, jawabu: "O, dente yakin sen den alo te." Ji swimo ixara plastikoli lilbao.

Dolfin: "Kam mi am gibe maxpul golmon tas te?" Swimo no jawabu. Swimo le awfiraru! Dolfin xerca swimo, mas no ewreka te. Kos to, dolfin musi na deklara ki plastikoli lilbao le triunfa. Mas pia plastikoli lilbao le kwasi awcu.

Dolfin: "Plastikoli lilbao fatoli sen keloka?"

Kacupa: "O feka, kam te sen dente hu mi le yam da?"

In fubu de kacupa, bursoti beore: "Finili, mi le triunfa!"

Kontrata de Remora

Remora suyon in bahari. Hin mahi xerca baharili hewan. Fe ban mara, te oko xarke. Te nercu cel xarke.

Xarke: "Yu vole keto?"

Remora: "Mi vole na tonidi yu."

Xarke: "To ger fayda mi kemaner?"

Remora: "Mi abil na safegi yusu pifu."

Xarke: "Kam yu loga ki mi sen colo?"

Remora: "No!"

Xarke: "Am awidi."

Remora sen hazuni, ji te awidi. Fe ban mara, te oko balena. Te nercu cel balena.

Balena: "Yu vole keto?"

Remora: "Mi vole na tonidi yu."

Balena: "To ger fayda mi kemaner?"

Remora: "Yu xa sen minmo solo."

Balena: "Mi no sen solo. Fe fato, plu remora uje folo mi."

Remora: "Fe hataya, kam mi harizin na tonidi yu?"

Balena: "No."

Remora: "Okey."

Remora sen hazuni. Fe ban mara, te oko kacupa. Remora umumi no suki kacupa. Mas, na tonidi kacupa sen maxmo bon kom na sen solo.

Kacupa: "Yu folo mi keseba?"

Remora: "Mi haja gardi anti xikaryen."

Kacupa: "Kam yu fikir ki mi abil na sahay yu?"

Remora: "Si, yu hare bala sadafa."

Kacupa: "Mas, yu abil na fale keto pro mi?"

Remora: "Mi abil na yam kexru-hewan hu da xunjan per yu. Ji denmaner, yu xa sen maxmo meli fol alo kacupa. Kam yu swikara kontrata?"

Kacupa: "Eger mi swikara, keto ger okur?"

Remora: "Mi ger binde misu jismu tas yu yon susutul per misu ruke!"

Kacupa no xorjui ku te ger xorwala keto. Kacupa swikara. Remora binde se tas sadafa per fubu de kacupa. Kacupa ji remora bla. Ete xoru na soho suki se. Mas abruto, kacupa hisi ki remora multi pospel.

Kacupa: "Yu fale keto?"

Remora: "Banto pospel mi yon misu koda."

Sipul, lungo xilo binde koda de remora tas
lilnavi de mahi-bujoyen. Fe leya,
mahi-bujoyen le bujo remora.
Mahi-bujoyen le plasi rinjon wey koda, ji te
le binde xilo tas hin rinjon. Eger remora
binde se tas baharili hewan, mahi-bujoyen
ger abil na pospel xilo cel na bujo hin
hewan.

Kacupa: "Keto okur? Kam yu sahay
mahi-bujoyen?"

Remora: "No. Mi vole na hurugi mi! Am
suyon maxmo velosi! Imi abil na ciru xilo!"

Kacupa: "Mi no abil na suyon maxmo
velosi! Am esto na woju mi! Mi vole na
jiwa!"

Remora duregi na woju kacupa yon sesu susutul. Kacupa paniko. Remora sen sotikal. Xafe kurto watu, mahi-bujoyen abil na cudu kacupa yon sesu hanta. Mahi-bujoyen morgi kacupa. Remora finili esto na susu, ji te posbinde se of kacupa.

Mahi-bujoyen: "Bon bujo, remora. Prehay bankwanti yam."

Remora: "Am nun ofplasi rinjon. Misu koda guton!"

Mahi-bujoyen: "No, yu no haji preporta tas mi kufi baharili hewan."

Remora fikir: "Mahi-bujoyen le cipen mi. Te le loga ki un hewan xa sen kufi. Na swikara

kontrata de nenbekoneyen le no sen bon
idey!"

Siri-logane Tutum fal Edgar Allan Poe

To sen sati! Mi le sen daymo, daymo
ansyapul, ji mi haji sen denpul, mas yu fikir
ki mi sen majnuni keseba? Misu bimarya le
balagi misu ganci-kowa. To le no destrui or
daifugi oto. Misu maxim bala ganci-kowa le
sen misu oreya. Mi le abil na ore moyto in
Janatu ji in Dunya. Mi le ore multi xey in
Jahanom. Finto, mi sen majnuni kemaner?
Am juiore, ji am jui ku mi abil na kemo
trankwilo ji mingu loga tas yu total hikaye.

Mi no jixi ku idey le ofata keloka, mas
denwatu hu to le precu, to le kostante

lawfen mi. Le no hay seba kos to. Le no hay bala ganjon tem to. Fe fato, mi le suki lao manixu. Te le nilwatu guton mi. Te le nilwatu burganjungi mi. Mi le no vole tesu pesa. Mi fikir ki seba le sen tesu oko! Si, dento le sen seba! Un to of tesu oko okocu sim kom to de nasru, sefidemo blue oko har dambo cengu per to. Denwatu hu to le oko mi, mi le ganjoncu fobido, ji mi le karar xosu xafe xosu na morgi lao manixu cel na awgi tesu oko cel moywatu.

Prehay cuyotyan. Yu fikir ki mi sen majnuni. Majnuniyen jixi nilto. Mas yu le ingay na oko mi. Yu le ingay na oko ku mi le aksyon kemo gomyo; daymo juipul, daymo cinonpul, daymo sirili, mi le ergo!

Mi le nilwatu sen maxmo lutufpul tas lao manixu kom dur total safta leki mi le morgite. Ji fe moy noce daju fe midinoce, mi le rota hantatul de tesu dwer, ji mi le buka to: o, daydenmo narem! Ji jaxali, denwatu hu mi le fale kufimo day bukaxey tas misu kapi, mi le ingi luminkal lentina, kompletomo klosido celki nil lumin brila, ji jaxali, mi le pasgi misu kapi. O, yu le ingay na oko ku mi le pasgi to kemo gomyo! Mi le harka to hanman, daymo, daymo hanman, celki mi no jundwan somno de manixu. Mi le pasa un satu cel na kufi pasgi misu kapi celki mi abil na oko te durki te le leta per sesu bistar. Ha! Kam majnuniyen ger le sen denmo gomyo kom hinto? Ji jaxali, denwatu

hu misu kapi le kompleto sen in kamer, mi le buka lentina juipul, daymo juipul (koski bisagra le soti); mi le kufi buka to celki dambo radya fe lumin celidi oko de nasru. Ji mi le fale hinto dur sabe noce, moy noce preciso fe midinoce, mas mi le oko ki oko moywatu sen klosido; fe folo, na fale ergo le sen neniable. To le no sen lao manixu hu da le lawfen mi; to le sen tesu Bur Oko. Ji fe moy soba, denwatu hu din-lumin le ata, mi le sexinloypul inidi kamer, ji mi le yunkipul pala tas te, le kweho voka tesu name ji le swal ku tesu noce sen kepul. Te ger le musi na sen daymo cinonpul cel na gixim ki fe moy noce preciso fe midinoce, mi juioko te durki te somno.

Fe ocoyum noce, mi le sen maxmo juipul kom xugwanpul denwatu hu mi le buka dwer. Mi le harka misu hanta maxmo hanman kom minuto-ixara de satumeter. Mi le nilwatu xoraham daraje de misu abilya ji sofi denpul kom fe den noce. Mi le eskaso abil na kiasi misu ganjon fe triunfa. Am imaje mi fe na buka dwer xosu xafe xosu, ji te fe na sen ixikal fe misu sirili aksyon ji fikir. Mi le bankwanti lillaha kos den idey, ji te le ible ore mi koski te le abruto harka per sesu bistar kwasi mo surprisado. Yu ible fikir ki mi le rukadam, mas no. Tesu kamer le sen kompleto mo luminkal (janela le sen tangemo klosido kos fobi fe ofcoriyen), ji kos to, mi le jixi ki te no

abil na oko dwer fe na buka, ji mi le duregi na pel to hanman, hanman.

Misu kapi le sen fe inya, ji mi le jaxa buka lentina, denwatu hu misu dayxuji deleza per estanoli liftitul, ji lao manixu le sidecu per bistar, fe na dayloga, "Kete sen denloka!?"

Mi le resta totalmo harkakal ji le loga nilto. Fe total satu, mi le no harka adola, ji fe durya, mi le no ore te na letacu. Te le haji side per bistar, fe na ore, preciso denmaner hu mi le fale to fe moy noce, dur na ore gubangu in divar.

Nerxali, mi le ore daifu exnafasu, ji mi le jixi ki to sen exnafasu fe teror. To le no sen

exnafasu fe guton or hazuniya, o no! To le sen sotilil, inhifazido soti hu da exata of amikuya de ruho denwatu hu to sen pul fe fobi. Mi le kone hin soti bon. Fe multi noce, preciso fe midinoce, denwatu hu moyte le somno, to le xunjan in misu cati, fe na maxgi fobi hu da le lawfen mi yon sesu rusoti. Mi loga tas yu, mi le kone to bon. Mi le jixi ku lao manixu ganjon keto, ji mi le ganjon simpati tas te, fe hataya ki mi le sirili fikir ki to sen humorpul. Mi le jixi ki te sen jage xorfe unyum lil soti hu denwatu te le jwan in bistar. Tesu plu fobi le xunjan xorfe denwatu. Te le xidu na imanugi se ki oto sen basikal, mas te le no sukses. Te le loga tas se, "To sen sol vento in dudan-tubo,

to sen sol maux hu da trasidi dixan," or "To sen sol krigiri hu da le fale un solo krigirisa." Si, te le xidu na anwi se yon hin plu jadin, mas te le no xorhare sukses. To le no funsyon koski Morya, durki te le nercu cel te, le fale sesu luminkal saye fe fronta de te, ji Morya le lifafa te in to. Ji den nenokodo saye le kosa ki te ganci misu presen in kamer, fe hataya ki te le noro oko nor ore mi.

Xafe na intizar daymo sabar dur lungo watu wal na ore te na letacu, mi le karar na buka daylil daraki in lentina. Mi le buka to daymo, daymo juipul finki un solo luminlil radya, denpul kom xilo de kumi, le exidi daraki ji le celidi nasruli oko.

To le sen pahnamo bukado, ji mi le sencu gadibu denwatu hu mi le juioko to. Mi le oko to perfeto. To le sen daifumo blue har ajabu koberi per to hu da le day fobi mi, mas mi le no abil na oko resta de muka or jismu de lao manixu koski mi le lide radya preciso cel sahi loka-bage wal na musi na fikir.

Ji kam yu memori to hu denwatu mi le loga ki dento hu yu fikir ki da sen majnuniya sen sol maxboncu fe ganci-kowa? Nunto, mi le ore lil, velosi soti, denpul kom satumeter lifafado in koton. Mi le kone pia den soti. To le sen nabiza de tutum de lao manixu. To le sengi mi maxmo gadibu, denmaner hu darbe fe drumu yunki askeriyen.

Mas fe hataya fe dento, mi le esto-woju mi ji le resta harkakal. Mi le eskaso nafasu. Mi le restagi lentina harkakal. Mi le jaribi ku mi abil na restagi radya kemo harkakal per oko. Fe durya, nabiza de tutum le maxbalacu. To le sencu maxmo ji maxmo velosi, maxmo ji maxmo sotipul, sekundo xafe sekundo. Manixu le dayible sen kompletomo dayfobido! To le sencu maxmo sotipul, mi riloga, maxmo sotipul, fol moyun sekundo! Kam yu aham mi? Mi le uje zekaru ki mi asan sencu fobido, to sensati. Ji fe midiya de noce, in fobine sotikalya de den lama baytu, daydenmo ajabu soti le kompleto fobi mi. Hatali, mi le resta harkakal dur bannumer maxpul minuto.

Mas nabiza le sencu maxmo ji maxmo sotipul! Mi le fikir ki tutum xa pom. Ji jaxali, neo banto le yolyu mi: soti ible beore jara! Watu fe morcu de lao manixu le preata! Ton sotipul cihe, mi le buka lentina ji le tyao cel in kamer. Te le ayay un mara, ji sol un mara. Jaxali momento, mi le pospel te cel dixan ji le plasi wazenpul bistar per te. Jaxali, mi le tabasum kweho, fe na jixi ki fale kriban sen finido. Mas dur multi minuto, tutum le duregi na nabiza har koberido soti. Hatali, hinto le no lawfen mi koski to ger no beore pas divar. Fe fini, to le esto. Lao manixu le sen mor. Mi le harka bistar ji le moni morjismu. Si, te le sen kompletomo, kompletomo mor. Mi le plasi

misu hanta per tesu tutum ji le restagi to denloka dur multi minuto. Le no hay nabiza. Te le sen kompletomo mor. Tesu oko le no haji lawfen mi.

Eger yu haji fikir ki mi sen majnuni, yu xa no haji fikir dento denwatu hu mi xa tosifu gomyo xey hu mi le fale da cel na sangu jismu. Durki noce le pasa, mi le ergo velosi mas sotikal.

Mi le ofplasi tiga tahta of dixan de kamer ji le plasi moyto in neo bukaxey. Jaxali, mi le ruplasi tahta daydenmo gomyo, ki fe folo nil insanli oko, no hata tesu to, ger abil na xorjui mal banto. Le hay nilto na safegi. Nil

burtyan, nil damu-plax. Mi le sen godomo juipul tem dento.

Xaki mi le fini misu ergo, to le sen satu care, haji denmo luminkal kom midinoce. Denwatu hu satu le rijnjon, le hay toka per dwer fe fronta. Mi le joxupul idi cel na bukato, koski mi le hare keto na befobi fe nunya? Tiga manixu le inidi, hu da adebupul xorkonegi se denpul kom polisiyen. Ayay le beore jara dur noce hu da maxgi fikir ki bur banto le befale; informe le begibe tas polisidom, ji polisiyen le beirsal cel na ofxerca zona.

Mi le tabasum, koski mi le hare keto na befobi? Mi le bonatagi manixu. Mi le loga

tas ete ki cihe le sen kos misu roya, ji ki lao manixu sen awsenli in nongyogeo. Mi le gida misu visitayen wey baytu. Mi le loga tas ete ki ete am xerca, ji am xerca bon. Fe fini, mi le gida ete cel tesu kamer. Mi le onexa tas ete tesu jacipulxey, anjen ji nenharkado. Daymo sexinloypul, mi le preporta kursi cel in kamer ji le teyan ki ete am sidecu ji laxocu, durki mi, fe na ganjoncu triunfapul, le plasi misu kursi supra to hu denloka morjismu de korbani le leta.

Polisiyen le sen truti. Misu konduta le imanugi ete. Mi le sen juilayemo estreskal. Ete le sidecu, ji durki mi le jawabu kweho, imi le intrepala ordinari. Mas nerxali, mi le

xoru na sencu cambay ji le vole ki ete am awidi. Misu kapi le guton, ji mi le fikir ki mi ore rinjon in misu ore; mas ete le duregi na pala. Rinjon le sencu maxmo ji maxmo xorjuible. Mi le pala maxmo huru cel na esto ganjon, mas to le dure ji sencu hatam maxmo xorjuible, finki finili, mi le xoraham ki soti no ofata misu ore.

Mi le xankakal sencu cambay, mas mi le pala maxmo velosi ji sotipul. Soti le sencu maxmo sotipul, ji mi le no jixi ku na fale keto. To le sen sotikal, nenmingu, velosi soti, denpul kom satumeter koberido in koton. Mi le velosi nafasu, fe hataya ki polisiyen le no ore to. Mi le pala maxmo velosi ji maxmo joxupul, mas soti le foldarajeli sencu maxmo

sotipul. Mi le estaycu ji xijere tem nenmuhim xey, sotipul ji yon day jestu, mas soti le foldarajeli sencu maxmo sotipul. Ete xa no awidi keseba? Mi le anda suo ji kanan yon day kadam, kwas mi le sencu gadibu kos etesu komenta, mas soti le foldarajeli sencu maxmo sotipul. O Teo! Mi ger abil na fale keto? Mi le paniko, mi le gadibu pala, mi le burlexi! Mi le hanta-cudu kursi hu mi le side per da ji le garu tahta yon to, mas umumi, soti le durepul sencu maxmo sotipul. To le sencu maxmo sotipul, maxmo sotipul, maxmo sotipul! Ji ete le haji pala yukwe ji le tabasum. Kam to le sen ible ki ete no ore to? Moyabil Teo! No, no! Ete le ore to! Ete le gixim banto! Ete le jixi! Ete le

coxo misu teror! Mi le fikir dento, ji mi haji fikir dento. Mas he banto le sen maxmo bon kom hin suferi! He banto le sen maxmo tahamulible kom hin coxo! Mi le no haji abil na tahamul den sewdo tabasum! Mi le ganjon ki mi musi na ayay or morcu! Ji fe nunya, ripul, am juiore! Maxmo sotipul! Maxmo sotipul! Maxmo sotipul! Maxmo sotipul!

"Uyu, buryen!" mi le dayloga, "Am esto na kwasiqi! Mi etiraf krimen! Am ofplasi tahta! Hinloka, hinloka! To sen nabiza de tesu daybur tutum!"

Alo Hikaye

Termodo or Nentermodo Fruta

Avayar le sen Tamil fempoemayen. Te jiwa fe cennyan 3 LND (lefe nunli daywatumon). Te sen daycinonpul, mas pia burfahuri. Ban din, te vole na idi cel alo deha. Te xoru na anda. Hay multi termo. Te rahatu bax drevo. Drevo sen pul fe syahe prumu. Mannini folpasa. Avayar voka te, ji te peti of te na cudu bannumer fruta. Nini swal tas te kama te vole termodo fruta kam nentermodo fruta. Te haha ji loga, "Kemaner to sen ible ki fruta sen termodo?"

Nini esraru. Avayar loga, "Okey, am gibe tas mi termodo fruta." Nini supraidi drevo. Te treme ban xube. Fruta sokutu cel infer per gubarpul geo. Femixu ofcudu oto. Te exhawa pas sesu munte cel na awgi gubar. Nini swal, "Daymama, keseba? Kam to sen termopul?" Femixu bevinamragi tesu lexi-yuxi. Xorfe den din, te awetiraf sesu burfahuriya.

Basa-taytido fal Srinivasan V R